

Αθήνα, 30 Ιανουαρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την κα Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΘΕΜΑ: Ανάγκη στήριξης των σχολικών βιβλιοθηκών και στελέχωσής τους με βιβλιοθηκονόμους

Το Δίκτυο Σχολικών Βιβλιοθηκών Δημόσιων Δημοτικών Σχολείων ιδρύθηκε με Απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων τον Φεβρουάριο του 2018 (ΦΕΚ 688/ Β' /28-2-2018). Επρόκειτο για μια πολλαπλά γόνιμη και ορθή πρωτοβουλία της κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, κάτι που καταδεικνύεται και από την συνεχή ένταξη νέων σχολικών μονάδων στο Δίκτυο με αμείωτο ρυθμό μέχρι και σήμερα.

Η δημιουργία και ο εμπλουτισμός των βιβλιοθηκών και σε σχολεία της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθώς και η διευκόλυνση πολλαπλών ανταλλαγών και συνεργασιών μεταξύ των βιβλιοθηκών του Δικτύου, έθεσαν αναμφίβολα τις βάσεις για μια σειρά από εκπαιδευτικές και μαθησιακές ωφέλειες, καθώς και για την προαγωγή μιας κουλτούρας φιλαναγνωσίας στην κρίσιμη ηλικία των μαθητών του Δημοτικού.

Παρ' όλα αυτά, απαιτούνται μια σειρά από πρόσθετα μέτρα προκειμένου οι σχολικές βιβλιοθήκες να αποφέρουν τα προσδοκώμενα εκπαιδευτικά αποτελέσματα και να καταστούν πραγματικά οργανικές μονάδες των σχολείων, με ουσιαστικό ρόλο στην πολύπλευρη μαθησιακή διαδικασία. Κυριότερο, ίσως, μεταξύ αυτών των απαιτούμενων μέτρων είναι η στελέχωση των σχολικών βιβλιοθηκών με βιβλιοθηκονόμους, δηλαδή με εξειδικευμένους επιστήμονες.

Σήμερα οι σχολικές βιβλιοθήκες, τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, λειτουργούν με υπεύθυνο έναν εκπαιδευτικό της σχολικής μονάδας. Το μοντέλο αυτό έχει σημαντικούς περιορισμούς, καθώς, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των εκπαιδευτικών, ούτε ο χρόνος που διαθέτουν σε αυτό το έργο επαρκεί, ούτε οι γνώσεις που αποκτούν στο αντικείμενο μπορούν να φτάσουν στο επίπεδο των ειδικών επιστημόνων. Μεταφέροντας εν είδει παραδείγματος εμπειρίες από σχολικές βιβλιοθήκες Δημοτικών σχολείων της Χίου, η έλλειψη βιβλιοθηκονόμων συνεπάγεται τη μη αξιοποίηση πόρων και δυνατοτήτων: σχολεία που εντάσσονται σε ευρωπαϊκά προγράμματα με στόχο την αναβάθμιση των βιβλιοθηκών σε εξοπλισμό, βιβλία, κ.λ.π, εξασφαλίζοντας μάλιστα σε κάποιες περιπτώσεις και σημαντικά ποσά χρηματοδότησης, δεν διαθέτουν βιβλιοθηκονόμους, οι οποίοι/ες θα είχαν τον πρώτο λόγο στη υλοποίηση και ορθή αξιοποίηση αυτών των προγραμμάτων. Έτσι τα σχολεία αναγκαστικά καταφεύγουν στην αναζήτηση εθελοντών ή την εξ αποστάσεως συνδρομή για την οργάνωση των βιβλιοθηκών, λύσεις, οι οποίες μόνον ως προσωρινές ή εμβληματικές μπορούν να θεωρηθούν. Ταυτόχρονα, πλούσιες σχολικές βιβλιοθήκες με κατάλληλες εγκαταστάσεις σε

διάφορα σχολεία της χώρας παραμένουν κλειστές ή υπολειτουργούν λόγω έλλειψης προσωπικού. Δυστυχώς, οι ενέργειες της παρούσας κυβέρνησης για την αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων και εν γένει την ενίσχυση των σχολικών βιβλιοθηκών κρίνονται ως ανεπαρκείς, όταν δεν απουσιάζουν εντελώς.

Η ύπαρξη σχολικών βιβλιοθηκονόμων θα συνέβαλε σε μεγάλο βαθμό στην αντιμετώπιση αυτών των ελλείψεων και δυσχερειών. Οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που διεθνείς μελέτες έχουν υποδείξει ως κρίσιμες προκειμένου οι σχολικές βιβλιοθήκες να έχουν θετική επίδραση στην ανάπτυξη γνώσεων και ερευνητικών δεξιοτήτων, τη σχολική επίδοση και την εν γένει πνευματική ανάπτυξη των μαθητών - ήτοι η πλούσια έντυπη συλλογή, τα ψηφιακά τεκμήρια και οι υλικοτεχνικές υποδομές - στον ένα ή άλλο βαθμό απαντώνται στις σχολικές βιβλιοθήκες της χώρας· όμως, οι σχολικοί βιβλιοθηκονόμοι απουσιάζουν. Πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο ρόλος των σχολικών βιβλιοθηκονόμων θεωρείται από την Διεθνή Ομοσπονδία Ενώσεων Βιβλιοθηκών και Ιδρυμάτων (IFLA) όχι απλώς ωφέλιμος, αλλά στον ίδιο τον ορισμό των σχολικών βιβλιοθηκών που παραθέτει στο κείμενο Οδηγιών για τις σχολικές βιβλιοθήκες, που εκδόθηκε σε συνεργασία με την UNESCO, καταγράφει την ύπαρξη ενός επαγγελματία σχολικού βιβλιοθηκονόμου ως εκ των απολύτως απαραίτητων προϋποθέσεων λειτουργίας μιας σχολικής βιβλιοθήκης¹.

Η στελέχωση, λοιπόν, του Δικτύου Σχολικών Βιβλιοθηκών με επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμους οι οποίοι θα απασχολούνται στις σχολικές βιβλιοθήκες, έστω και καλύπτοντας εκ περιτροπής έναν αριθμό αυτών σε όμορα σχολεία, θα αποτελούσε κρίσιμο βήμα λειτουργικής και εκπαιδευτικής αναβάθμισης των σχολικών βιβλιοθηκών.

Με βάση τα παραπάνω,

Ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

- 1. Ποια μέτρα έλαβε για τη στήριξη των σχολικών βιβλιοθηκών και την αναβάθμιση των Δικτύων Σχολικών Βιβλιοθηκών στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση;**
- 2. Προτίθεται να εξετάσει την πρόσληψη σχολικών βιβλιοθηκονόμων προκειμένου να αναβαθμιστεί ο ρόλος και να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι σχολικές βιβλιοθήκες;**

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Αδαμοπούλου Αγγελική

Αλεξιάδης Τρύφων

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Αραχωβίτης Σταύρος

¹ *IFLA School Library Guidelines*, 2^η έκδοση, Ιούνιος 2015, <https://repository.ifla.org/bitstream/123456789/58/1/ifla-school-library-guidelines.pdf>, σ.16-17.

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος - Χρήστος

Βαρδάκης Σωκράτης

Βασιλικός Βασίλειος

Γκαρά Αναστασία

Δρίτσας Θεόδωρος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καλαματιανός Διονύσιος

Κασιμάτη Νίνα

Λάππας Σπυρίδων

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μπακαδήμα Φωτεινή

Μπαλάφας Ιωάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Ραγκούσης Ιωάννης

Σκουρολιάκος Παναγιώτης (Πάνος)

Συρμαλένιος Νικόλαος

Φάμελλος Σωκράτης

Φωτίου Θεανώ

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία

Ψυχογιός Γεώργιος